

1. DÖNEM - 1. YAZILI KAZANIM LİSTESİ

T.7.3.5.	Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.
T.7.3.6.	Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.
T.7.3.9.	Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder.
T.7.3.12.	Fiillerin anlam özelliklerini fark eder.
T.7.3.19.	Metinle ilgili soruları cevaplar.
T.7.3.21.	Metindeki hikâye unsurlarını belirler.
T.7.3.22.	Metnin içeriğini yorumlar.
T.7.3.26.	Metindeki gerçek ve kurgusal unsurları ayırt eder.
T.7.3.28.	Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.
T.7.3.29.	Metin türlerini ayırt eder.
T.7.4.7.	Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.
T.7.4.16.	Yazdıklarını düzenler.

YAZILI ÖNCESİ ÇALIŞILMASI GEREKEN KONULAR

- ✓ Sözcükte Anlam
- ✓ Cümlede Anlam
- ✓ Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
- ✓ Fiillerin Anlam Özellikleri
- ✓ Çekimli Fiiller

Bir işi (kılışı), oluşu ya da durumu anlatan sözcüklere **fiil** denir.

Anlamlarına Göre Fiiller: Fiiller; anlam özelliklerine göre iş, oluş ve durum fiilleri olmak üzere üçe ayrılır:

- Öznenin kendi isteğiyle yaptığı bir işi ve bu işten etkilenen varlıkları gösteren fiillere “iş (kılış) fiilleri” denir. İş fiillerinin başına “onu” sözcüğünü getirdiğimizde fiil anlamlı olur.
- Öznenin kendi isteğiyle yaptığı bir işin olduğu ancak bu işten etkilenen bir varlığın olmadığı fiiller “durum fiilleri” olarak adlandırılır.
- Öznenin iradesi dışında kendiliğinden gerçekleşen fiillere “oluş fiilleri” adı verilir.

Çekimli Fiiller: Kip ve kişi eki alan fiillerdir.

Haber kipleri beş tanedir ve fiile zaman anlamı katar. Bunlar:

- **Görülen Geçmiş Zaman:** -dı/-di/-tı/-ti/-du/-dü/-tu/-tü
- **Duyulan Geçmiş Zaman:** -mış/-miş/-muş/-müş
- **Şimdiki Zaman:** -yor
- **Gelecek Zaman:** -ecek/-acak
- **Geniş Zaman:** -r, -ar/-er/-ır/-ir/-ur/-ür, -mez/-maz

Dilek kipleri dört tanedir. Dilek kipleri cümleye gereklilik, şart, istek ve emir anlamı katar. Bunlar:

- **Gereklilik Kipi:** -meli/-malı
- **Şart Kipi:** -se/-sa
- **İstek Kipi:** -e/-a
- **Emir Kipi:** Emir kipinin eki yoktur. Emir kipinin 1. tekil ve 1. çoğul kişi çekimi yoktur.

Aşağıdaki fiillerin kip ve kişilerini örnekteki gibi bulunuz.

Fiiller	Kip	Kişi
Oynamazlar	Geniş Zaman	3. Çoğul
Aşılacak		
Geliştirmişsiniz		
Belirtsinler		
Söylemelisin		
Geçtik		
Kaybediyorlar		
Alırım		
İnanalım		

1, 2 ve 3. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

UNUTULMUŞ SÖZ

Zengin bir dostum var. Geçenlerde evinden çıkmış, arabasına bineceği sırada bir adam korumasını ve şoförünü atlatıp yanına yaklaşmış:

— Beyefendi! Bana bir buzdolabı vadetmiştiniz. Sözüünüzü yerine getirin, lütfen!

Dostum, adamı ilk kez gördüğünden emin bir şekilde itiraz etmiş:

— Hiç hatırlamıyorum!

— Hatırlamamanız doğaldır, beyefendi. Sizin gibi varlıklı ve vaatleri bol biri elbette hatırlayamaz ama ben fakirin biriyim, azıcık bir şey de olsa unutmam!

Dostum, adamın evine bir buzdolabı göndermiş. Beni ikna etti, diyordu.

1. Zengin kişi, fakir adamın söyledikleri için nasıl bir tepki vermiştir? (10 Puan)

2. Fakir adam, zengin kişiden ne istemektedir? (10 Puan)

3. Bu bilgilerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız. (2x5=10 Puan)

☐	Metnin türü anıdır.
☐	Metinde anlatılanlar gerçekçi değildir.
☐	Bu bir düşünce yazısıdır.
☐	Metinde 1. kişi ağızından anlatım yapılmıştır.
☐	Metinde öyküleyici anlatım tekniği kullanılmıştır.

4. Aşağıdaki cümlelerden öznel olanların başına “Ö”, nesnel olanların başına “N” yazınız. (10 Puan)

(.....) Misafirler için şık bir masa hazırlamış.

(.....) Ömer Seyfettin, 35 yaşında vefat etmiş.

(.....) Bu sıkıcı şehirde tek eğlencesi köpeğiyle vakit geçirmektir.

(.....) Önünde duran yeşil kitabın 36. sayfasını açtı.

(.....) Çocuk, oyun oynarken dağıttığı oyuncaklarını topluyordu sessizce.

5. Aşağıdaki tablodaki fiillerin anlam özelliklerini işaretleyiniz. (10 Puan)

Fiil	İş	Durum	Oluş
Atmak			
Çıkmak			
Uzanmak			
Paslanmak			
Sormak			

Fiil	İş	Durum	Oluş
Öğrenmek			
Solmak			
Gitmek			
Büyümek			
Çizmek			

6. Aşağıda verilen fiilleri istenilen kip ve kişi eklerini getirerek çekimleyiniz. (20 Puan)

Fiil	Kip Eki	Kişi Eki	Çekimli Fiil
Gelmek	Görülen Geçmiş Zaman	1. Tekil Kişi	
Yapmak	Şimdiki Zaman	2. Tekil Kişi	
Sormak	Gelecek Zaman	3. Tekil Kişi	
Bakmak	Geniş Zaman	1. Çoğul Kişi	
Yazmak	Duyulan Geçmiş Zaman	2. Çoğul Kişi	

7. Aşağıdaki cümleleri inceleyip sebep-sonuç cümlesi olanların başına “S”, amaç-sonuç cümlesi olanların başına “A”, koşul-sonuç cümlesi olanların başına “K” yazınız. (10 Puan)

(.....) Mustafa'nın babası birden fenalaşınca hastaneye kaldırılmış.

(.....) Yeni çıkan dergilerin sayfalarını karıştırmak için kitapçıya girdim.

(.....) Tabağını bitirince sofradan kalkabilirsin.

(.....) Öğrencilere faydam olsun diye hazırladım bu çalışmayı.

(.....) Hava karardığı için ortalığı net göremiyordu.

8. Aşağıda verilen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz. (10 Puan)

a	Ortadan kaldırmak	
b	Göz boyamak	
c	Gönül almak	
d	Çekip gitmek	
e	Ortaya çıkmak	

....	Bırakıp gitmek
....	Yokken var olmak
....	Yok etmek
....	Kandırmak
....	Sevindirmek

9. Aşağıdaki tabloda virgülün kullanıldığı yerler ve örnek cümleler verilmiştir. Örnek cümlelerle kuralları eşleştiriniz. (10 Puan)

	Virgülün Kullanıldığı Yerler
1.	Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
2.	Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
3.	Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
4.	Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
5.	Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.

	Örnek Cümleler
A.	Melisa Vargas, ülkemizi voleybol dalında temsil eden başarılı bir sporcudur.
B.	Bu yıl Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş ülkemizi Avrupa'da temsil etmektedir.
C.	Sizler benim kıymetli miniklerimsiniz, dedi öğretmen.
Ç.	Sabah erkenden kalktı, işe koyuldu.
D.	Hiçbir zaman Samsun'u, memleketini, dilinden düşürmezdi.

1. ... 2. ... 3. ... 4. ... 5. ...